

**Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta**

Broj: 011-077/25-504/2

Podgorica, 25.04.2025

**Izveštaj o utvrđivanju kvaliteta
obrazovno-vaspitnog rada**

u periodu od 24. 03. do 28. 03. 2025.

**Francuska evropska škola
École Française Européenne**

(Naziv ustanove)

Podgorica

(Mjesto)

Crna Gora
Zavod za školstvo

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 408 901
fax: +382 20 408 927
www.zzs.gov.me

Broj: 01/1-077/25-504/1

17. 03. 2025.

Na osnovu 135 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list CG", br. 2/18, 34/19 i 8/21), člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13, 44/13, 47/17, 59/21, 76/21 i 146/21) i člana 14 Pravilnika o sadržaju, oblicima i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama ("Službeni list Crne Gore", br. 111/20), donosim

R J E Š E N J E

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. mr Irena Ivanović, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), rukovoditeljka tima;
2. Rabija Šarkinović, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i engleski jezik), članica;
3. Leon Djuravčaj, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i informatiku), član;
4. Nermin Hajdarpašić, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i fizičko vaspitanje), član;
5. Nada Maras, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i geografiju), članica;
6. Dragan Berilažić, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i likovnu kulturu), član;
7. mr Dragana Celić Bušković, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i hemiju), članica i
8. Nataša Golubović, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predškolsko vaspitanje), članica;

II - Zadaci tima su da izvrši djelimično utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u PU OŠ „Francuska evropska škola“, Podgorica, od 24. 03. 2025. do 28. 03. 2025. godine.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu čl. 15 i 17 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Članom 135 Zakona o državnim službenicima i namještenicima je propisano da o pravima i obavezama državnog službenika, odnosno namještenika odlučuje starješina državnog organa.

Članom 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju propisano je da Zavod za školstvo u oblastima predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja, opšteg obrazovanja u stručnom obrazovanju, obrazovanja i vaspitanja djece sa posebnim potrebama i vaspitanja u domovima učenika u saradnji sa ustanovom, utvrđuje kvalitet realizacije standarda obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

Pravilnikom o sadržaju, oblicima i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama propisuju se sadržaj, oblici i način utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u predškolskoj ustanovi, školi, obrazovnom centru, resursnom centru, kod organizatora za obrazovanje odraslih i u domu učenika. Članom 13 je propisano da evaluaciju (utvrđivanje kvaliteta) obavljaju prosvjetni nadzornici a članom 14 propisano je da direktor Zavoda obrazuje tim nadzornika za predškolske ustanove, osnovne škole, gimnazije, resursne centre, obrazovne centre i domove učenika.

Članom 17 istog Pravilnika je propisano da proces evaluacije (utvrđivanje kvaliteta) obuhvata: pripremanje evaluacije, neposredan uvid, izradu izvještaja o evaluaciji, i praćenje realizacije

Pravna pouka: Protiv ovog Rješenja može se uložiti žalba Komisiji za žalbe preko pisarnice Zavoda, u roku od 8 dana od dana prijema.

Dostavljeno:
- članovima tima,
- arhivi

DIREKTORICA

Raba Hodžić

1. NASTAVA I UČENJE

1.1. Vaspitno-obrazovni rad u vrtiću

Prosvjetna nadzornica: Nataša Golubović

Obišla nastavnika/ca: jedna vaspitačica i jedna asistentkinja

Jedna mješovita vaspitna grupa (19 djece)

Standard
A.1.1.

Planiranje i programiranje i realizacija vaspitno-obrazovnog rada je u funkciji razvoja i učenja djece

Obrazloženje:

U Francuskoj školi je formirana jedna mješovita vaspitna grupa u kojoj je upisano 19 djece predškolskog uzrasta (raspoređenih u četiri sekcije). Planiranje i programiranje vaspitno-obrazovnog rada se vrši u skladu sa propisanim Programom i priručnicima od strane Ministarstva prosvjete Francuske. Priručnici/programi dati na uvid su: *Vers l'écriture* (Učenje pisanja), *Vers la phono* (Učenje slova), *Sciences a vivre* (Nauka o životu), *Autour des livres* kako bi poboljšali znanje i govor francuskog jezika, Matematika. U Programu su navedene teme. Neke od njih su: škola, kuća, garderoba, karneval, životinje, vrt, majka, prvo upoznavanje, Božić, ljeto, more, životna sredina itd. Poželjno je da se vaspitno-obrazovni rad organizuje u skladu sa Programom i da se slijede preporučene teme, ali prilagođavanje i promjene može da izvrši vaspitačica/učiteljica slijedeći potrebe djece. Školska godina je podijeljena na pet perioda. Na kraju godine, prije izlaska iz vrtića, poželjno je da dijete zna 2000 riječi na francuskom jeziku. Vaspitno-obrazovni rad realizuje vaspitačica/učiteljica uz podršku asistentkinje i dvije volonterke. Vaspitačica/učiteljica i asistentkinja su pored redovnog obrazovanja pohađale posebnu obuku za rad u Francuskoj evropskoj školi. U radu sa djecom podršku im pružaju dvije volonterke (jedna prije podne, a druga poslije podne). Pored redovnog Programa, dva puta nedjeljno po sat vremena, djeca uče engleski i crnogorski jezik. Po riječima vaspitačice, u vaspitno-obrazovnom radu sa djecom, stavljaju akcenat na razvoj motorike, govora, samostalnosti, ekološkog obrazovanja.

Dnevni ritam Ustanove je istaknut u radnoj sobi/učionici, ali nije na ulazu u Vrtić. Po riječima zaposlenih roditelji ovu informaciju dobijaju elektronskim putem. Dnevni ritam je prilagođen dječijim potrebama i evidentno je smjenjivanje raznovrsnih edukativnih aktivnosti i rutina (obroci, odmor), a predviđeno je i svakodnevno se realizuje fizička aktivnost i boravak napolju (u periodu od 10.00 do 10.30 i od 12.00 do 13.00 časova). Da

je cjelokupna organizacija aktivnosti u Vrtiću (prijem djece, obroci, vaspitno-obrazovne aktivnosti, dnevni odmor, preuzimanje djece iz Vrtića i dr.) prilagođena njihovim potrebama i potrebama njihove djece, izjasnili su se svi anketirani roditelji.

Vaspitačica/učiteljica izrađuje nedjeljne programe rada (priprema materijal, vrši izbor pjesama, priča, aktivnosti, matematičko-logičkih zadataka) što je dio njene evidencije. U njima su navedene aktivnosti koje je poželjno ispuniti. Vaspitačica/učiteljica im planirane sadržaje objasni, a potom ih pusti da razmišljaju. Djeca imaju učeničke sveske i u njima samostalno rade, sjećaju, lijepe, bojažu, a vaspitačica nadgleda. Aktivnosti koje se realizuju sa djecom su objedinjene u sveskama: Moja sveska za književnost, Moja sveska za pisanje, Moja sveska za brojeve, Sveska mojih uspjeha. Za svu djecu vrše procjenu razvoja djeteta i šalju roditeljima periodično u elektronskom obliku. Roditeljske sastanke održavaju dva puta godišnje, po potrebi i češće.

U periodu nadzora djeca nakon jutarnjeg prijema, doručka, vaspitačica/učiteljica obavlja uobičajeni razgovor o danu, aktuelnom mjesecu... Razgovaraju o insektima i podsjeća ih na aktuelnu temu „Životinje“. Nakon frontalnog rada, realizuju rad u grupama, pri čemu odabir djece za rad u grupama vrši ona. Za svaku od tri grupe, ponuđene su zanimljive aktivnosti (djeca imenuju insekte, a akcenat je na pravilnom izgovoru; igre memorije - uzimaju sličicu određenog insekta, prepoznaju i stavljaju na odgovarajuću sliku, posmatraju i slušaju zvuk koji proizvode određene životinje; prepoznaju i imenuju životinje...). Sa prvom grupom djece aktivnost realizuje vaspitačica/učiteljica, sa drugom volonterka i trećom asistentkinja. Aktivnost traje tri minuta nakon čega na zvuk muzike grupe se rotiraju i na kraju sva djeca prođu kroz iste zadatke. Na osnovu praćenja aktivnosti, zaključuje se da su djeca bila veoma zainteresovana, da su međusobno komunicirala, sa lakoćom rješavala zadatke. Uočeno je da se vodilo računa o pravilnom usvajanju francuskog jezika u procesu usvajanja svih pojmova. Pri realizaciji vaspitno-obrazovnog procesa smjenjivali su se različiti tipovi aktivnosti (različitog intenziteta, mirne i dinamične, lakše i teže itd.). Za uspješno riješene zadatke, djeca su bila pohvaljena i spontano podsticana na učenje.

U Francuskoj evropskoj školi je formirano Stručno vijeće koje čine svi koji neposredno rade sa djecom predškolskog uzrasta, a sastanci se održavaju redovno, jedanput u dvije sedmice. Stručno vijeće na nivou cijele Škole se sastaje mjesečno jedanput. Svi anketirani vaspitači/ce su u okviru ankete odgovorili da se profesionalno usavršavaju i da sa kolegama/cama iz Vrtića razmjenjuju stručna mišljenja i iskustva. Formiran je i Školski savjet roditelja koji se sastaje tri do pet puta godišnje.

Preporuke:

- Dnevni ritam istaći na ulazu u vrtić.

- Vaspitačica/učiteljica treba djeci da pruži mogućnost izbora aktivnosti, a vrijeme trajanja aktivnosti ne treba ograničavati, već treba da traje koliko i dječije interesovanje.

Standard 1.2.	Fizička sredina je bezbjedna i podsticajna za razvoj i učenje djece
---------------	---

Obrazloženje:

Vrtić je smješten u zakupljenoj jednospratnoj kući. Kuća je okružena manjim, ograđenim dvorištem sa pješčanicom i nešto rekvizita (tobogan, autići i sl.), drvenom kućicom, sadnicama i ukrasnim biljkama. Djeca redovno dnevno borave u dvorištu što je dobra praksa. Zaposleni vode računa o bezbjednosti djece i redovno zaključavaju kapije. U prizemlju je manji hodnik koji služi za odlaganje dječije garderobe, odnosno kao trijaža. Tu su i dvije povezane prostorije u kojima borave djeca, kao i toalet. Na sobama stakla na prozorima nisu prozirna, pa ne može dovoljno biti osvijetljen prostor. U prvoj manjoj prostoriji su stolovi i likovni materijal. Pored su strunjače i rekviziti za fizičke aktivnosti (obručevi, penjalice, loptice). U drugoj, većoj prostoriji su formirane određene cjeline. Vaspitačica/učiteljica je prostor organizovala i prilagodila u mogućoj mjeri i pri tom se rukovala preporukama Ministarstva prosvjete Francuske. Prostor je veoma dobro opremljen didaktičkim sredstvima za igru i učenje djece. U radnoj sobi je u centralnom dijelu biblioteka, a pored su prostor za frontalnu aktivnost, table, stolice i stolovi odgovarajućih dimenzija sa zaobljenim ivicama. Pored toga, tu su i police sa dovoljnom količinom raznovrsnog likovnog, didaktičkog materijala, slagalica, umetaljki, tangrama itd. Većina sredstava je iz Francuske. Na spratu se nalazi kuhinja sa trpezarijom kao i soba za spavanje, što je dijelom otežavajuća okolnost pri realizaciji svakodnevnih rutina. Jelovnik je istaknut na trijaži, a hrana za djecu se obezbjeđuje iz JPU „Đina Vrbica“. Prateći aktivnosti u različitim periodima dana, zaključuje se da zaposleni/zaposlene puno rade na osamostaljivanju djece, mada u određenim djelovima dana, kada je vrijeme obroka, za usvajanje zdravstveno-higijenskih navika bilo bi poželjno prisustvo medicinske sestre.

Na osnovu neposrednog uvida zaključuje se da je cjelokupna fizička sredina (radne sobe, hodnik, dvorišni prostor) većinom bezbjedna za boravak djece. U radnoj sobi su izloženi zanimljivi autentični dječiji likovni radovi. Cjelokupan raspoloživi prostor radnih soba je racionalno iskorišćen. Organizacija je djelimično otežana jer je u pitanju nenamjenski prostor iznajmljene kuće. Namještaj je adekvatan, a opremljeni su sa dovoljnom količinom djeci dostupnih raznovrsnih didaktičkih sredstava i materijala za učenje i igru djece u skladu sa njihovim uzrastom. U periodu nadzora nije bilo djece sa motoričkim smetnjama i prostor nije bilo potrebno prilagođavati. Svi anketirani vaspitači/vaspitačice, kao i roditelji, izjasnili su se da su zadovoljni uslovima za rad sa djecom (prostor, higijena,

oprema, bezbjednost itd.). Na pitanje u kojoj mjeri količina, kvalitet i funkcionalnost sredstava i materijala za realizaciju vaspitno-obrazovnih aktivnosti zadovoljava potrebe djece i njihove potrebe 50% se izjasnilo da sasvim zadovoljava i 50% da zadovoljava.

Preporuke:

- U cilju redovnog praćenja zdravstvenog stanja djece, a u interesu bolje bezbjednosti i usvajanja zdravstveno-higijenskih navika djece, radno angažovati medicinsku sestru u skladu sa finansijskim mogućnostima Francuske evropske škole.

Standard 1.3.	Socijalna sredina je podsticajna za razvoj i učenje djece
---------------	---

Obrazloženje:

U vaspitnoj grupi upisano je 19 djece i ona je po uzrasnoj strukturi mješovita (djeca uzrasta od 3 do 5/6 godina). Pored toga u grupi je osmoro djece crnogorskih državljana, a ostala djeca su iz Francuske, Španije, Grčke, Turske, Rusije i Amerike. Ova činjenica je uticala da djeca od malena prihvataju različitosti. Po riječima vaspitačice/učiteljice jedan od prioriteta ciljeva je rad na autonomiji, samostalnosti djece, a u istoj mjeri je važno učiti ih suživotu i poštovanju različitosti među ljudima. Da se u vaspitno-obrazovnom radu sa djecom uvažavaju razlike u pogledu pola, socijalnog porijekla, kulturoloških specifičnosti, posebnih razvojnih potreba, slažu se svi anketirani roditelji. Djeca kroz igru uče zajedno i pomažu jedni drugima, naročito u procesu učenja francuskog jezika. Veoma je prisutno vršnjačko učenje. U vrtiću nema djece sa posebnim obrazovnim potrebama. U toku nadzora konstatuje se da je vaspitačica/učiteljica, bez obzira na mješovitu strukturu grupe, uspješno motivisala djecu, održavala i usmjeravala pažnju, u čemu su joj pružile podršku asistentkinja i volonterke. Djeca su evidentno već usvojila pravila ponašanja u grupi, što je omogućilo vaspitačici/učiteljici da sa lakoćom koordinira cijelim procesom učenja i igre. Ukoliko se u procesu vaspitno-obrazovnog rada uoči da je neko dijete povučeno ili teže savladava gradivo, to se tretira kao posebna pedagoška potreba. Sa djecom sa posebnim pedagoškim potrebama jedanput u nedjelji (srijedom) radi stručni saradnik, što se realizuje uz pisanu saglasnost roditelja. U skladu sa navedenim, promoviše se i primjenjuje inkluzivni pristup i vrijednosti. Insistira se na poštovanju različitosti na svim nivoima. Da stručni saradnici Vrtića pomažu u rješavanju praktičnih problema u radu sa djecom, svi anketirani vaspitači/ce su odgovorili potvrdno.

Preporuke:

Standard 1.4.	Kapaciteti lokalne sredine i aktivnosti su u funkciji postizanja postavljenih ciljeva
---------------	---

Obrazloženje:

Francuska evropska škola i Vrtić u njoj, intenzivno sarađuju sa Francuskim institutom. U okviru te saradnje, u periodu nadzora, djeca su imala mogućnost da prate putem linka filmove u učionici u zgradi Francuske evropske škole. Nakon Festivala kinematografije u Francuskoj, Francuski institut je preporučio da djeca Vrtića odgledaju nagrađene kratkometražne filmove. Djeca vrtića su sa djecom nižih razreda osnovne škole, pratila pet kratkometražnih filmova „**Sous le ciel sur la terre**“ „**Pod nebom na zemlji**“ koji su preporučeni od strane Francuskog instituta. Nakon kratkog uvoda nastavnice Škole, djeca su imala priliku da odgledaju pet filmova u kontinuitetu, što je uticalo na njihovu pažnju. Po riječima vaspitačice, razlog zašto su se odlučili da djeci prikažu svih pet filmova je trajanje linka i mogućnost da odgledaju ove projekcije, važile su samo jedan dan. Po riječima vaspitačice to nije praksa, već izuzetak. Pored toga, u Vrtiću se puno pažnje posvećuje ekološkim temama i aktivnostima. Djeca rado učestvuju u ekološkim aktivnostima (posjetili su Urbanu Baštu Podgorica i u saradnji sa NVO *Zero Waste Montenegro* učestvovali u sadnji biljaka u plasteniku i u sadnji drveća). Povremeno djeca imaju priliku da se upoznaju sa određenim zanimanjima (nedavno je stomatolog gostovao u Vrtiću i prezentovao svoju profesiju). Na pitanje „U kojoj mjeri je Vrtić otvoren za saradnju sa lokalnom sredinom?“ 67% anketiranih roditelja je odgovorilo da je otvorena i 33% da je djelimično otvorena. Zaključuje se da ima prostora za unapređenje saradnje sa lokalnom sredinom.

Preporuke:

- Djeci treba prikazati jedan film, nakon čega treba obaviti razgovor i pomoći im da izvuku zaključke i pouke.
- Planirati i realizovati više aktivnosti u okviru saradnje sa lokalnom sredinom.

1.2. Obavezni opšteobrazovni nastavni predmeti

Prosvjetna nadzornica: mr Irena Ivanović

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Broj posjećenih časova: 4

Posjećena odjeljenja: III, IV, V / VI, VII - kombinovano/ II razred/ IX razred (kao II razred srednje škole)

1.2.1. Crnogorski jezik

(naziv obrazovnog programa)

Standard A .1.1. Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.

Obrazloženje:

Francuski program se dobija u septembru i jedinstven je za cijelu Evropu. Crnogorski jezik formulisan je u Školi kao jezik za strance. Nastavnice za učenike/ce sa drugog govornog područja planove rada uglavnom sačinjavaju prema planovima rada drugih stranih jezika, npr. engleskog jezika, a prema njihovim riječima (u razrednoj nastavi prema našem sistemu obrazovanja) nemaju udžbeničku literaturu koja bi im bila osnova za realizaciju nastavnog procesa, pa nastavne sadržaje uglavnom samostalno kreiraju. Za učenike/ce kojima je crnogorski jezik maternji, nastavnici/ce rade po predmetnim programima Zavoda za školstvo. U IX razredu Plan rada je prilagođen Predmetnom programu Zavoda za školstvo.

Nastavnici/ce ne pišu pripreme za čas i od njih se to ne zahtijeva. Hospitacije časova su rijetke i nijesu prepoznate kao ustaljena pedagoška praksa. Da u Školi vlada radna atmosfera, saradnička i konstruktivna komunikacija, uvažavaju se mišljenja i inicijative zaposlenih, u potpunosti se slaže 55% nastavnika/ca; djelimično se slaže 45%. Uspostavljena je optimalna organizacija rada u kojoj su definisane uloge i odgovornosti zaposlenih, u potpunosti se slaže 55% nastavnika/ca, djelimično se slaže 36%, ne zna 9 %. Direktorka i saradnici/ce redovno obavljaju pedagoško-instruktivni rad. Obezbeđuju se uslovi za kvalitetnu realizaciju obrazovno-vaspitnog rada, prati rad timova i komisija.

Ukoliko učitelj/učiteljica detektuje neki pedagoški problem, u Školi postoji „specijalista“ za djecu sa posebnim pedagoškim potrebama, koji sa učiteljem/učiteljicom izrađuje individualni razvojno-obrazovni plan, ali uz saglasnost roditelja.

U školi je razvijen sistem identifikacije, podrške i praćenja talentovanih učenika/ca. Učitelj identifikuje talentovane učenike/ce, prati i usmjerava na više nivoe sticanja znanja i vještine kroz projekte (ali ne oficijelno), a kasnije nastavnici/ce. Od predškolskog uzrasta škola realizuje različite programe i aktivnosti podrške za praćenje i razvoj socijalnih i emocionalnih vještina učenika/ca, prije svega: tolerancija, solidarnost, odgovornost, humanost, integritet, konstruktivno rješavanje sukoba, samopoštovanje, društveno-prihvatljivo ponašanje itd. S tim u vezi su i najnovije direktive Ministarstva prosvjete Francuske koje uslovljava da se na tome posebno radi u okviru izbornog predmeta Građansko vaspitanje s naglaskom na etičkoj komponenti i značaju škole.

Preporuke:

Standard A.1.2.	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.
-----------------	---

Obrazloženje:

U III,IV,V razredu (kombinovano) nastavnica je u etapama predavala francuski jezik u crnogorskim školama. Ima 3 godine radnog iskustva. Ukupno je 15 učenika/ca

Učenici/ce III razreda su nakon ponavljanja pravila prepisivanja teksta, sa table pisanim slovima latinice prepisivali ćirilčni tekst u dužem trajanju. Fokus je bio na razvijanju vještine prepisivanja teksta i razumijevanja pročitnog, što je nastavnica provjerila pitanjima iz teksta kroz individualno usmeno odgovaranje učenika/ca. Kontrolisala je njihov rad, sugerisala ispravke, korigovala verbalni izraz. Iako učenici/ce poštuju pravilan smjer pisanja i povezuju slova ćirilice/latinice, u manjem broju vladaju vještinom tečnog pisanja i čitanja, koje su demonstrirali naizmjeničnim smjenjivanjem. Za to vrijeme učenici/ce IV/V razreda su pisali/pisale sastav na temu "Moj najljepši prolječni dan" s fokusom na razvijanju vještine kreativnog pisanja. Dvije učenice su pročitale napisano. Nastavnica nije korigovala greške u njihovom verbalnom izrazu, niti sugerisala ispravke. Dalja aktivnost IV/V razreda je ostala u procesu realizacije. Nastavnica minutažom nije predviđjela svoj izbalansiran angažman u oba razreda kroz direktni/indirektni rad. Etape direktnog/indirektnog rada nije naglasila, pa "mali" čas nije imao faze. U IV/V razredu indirektni (tihi) rad je trajao u kontinuitetu skoro cijeli školski čas, pa aktivnosti učenika/ca IV/V razreda nije bilo moguće ispratiti u okvirima trajanja tihog rada. Čas je bio obilježen

disciplinovanim radnim kontekstom bez prilagođenog pedagoškog pristupa uzrastu učenika/ca uz nastavničke opomene i komentare.

Preporuke:

- Nastavnici obezbijediti dodatnu obuku za rad u kombinovanoj nastavi. Unaprijediti pedagošku i didaktičko-metodičku praksu proučavanjem i primjenom Metodike nastavnog predmeta (nastavne metodologije).
- Valjano planirati način vođenja časa i aktivnosti učenika/ca kao preduslove za radnu i sadržajnu dinamiku u kombinovanom odjeljenju. Nastavnica treba da osposobi učenike/ce za kombinovanu nastavu.
- Precizno isplanirati vrijeme neophodno za realizaciju ishoda učenja.
- Poželjno je da nastavnica na početku časa direktno radi sa oba razreda dok IV/V razred ne uputi u samostalan rad, uskladi etape direktnog i indirektnog rada, predvidi vrijeme njihovog trajanja. Indirektna nastava mora biti funkcionalan dio časa koji se brzo i efikasno kontroliše.
- Poželjno je da svaki "mali" čas ima što više faza.
- Strateški podsticati učenike/ce koji nijesu savladali kompetenciju pisanja/čitanja.
- Obavezno dati povratnu informaciju učenicima/cama o njihovom tekućem zalaganju na času.
- Izvršiti preglednost i sistematizaciju nastavnog sadržaja.

Nastavnica osmišljava nastavne sadržaje koristeći udžbeničku literaturu za drugi strani jezik (na primjer engleski jezik). U **II razredu** nastavnica je primijenila metodu usmenog izlaganja (monološka), razgovora (dijaloška), igre (igra memorije) i ilustrativno-demonstrativnu metodu (slike) kroz različite oblike rada i korelaciju sa matematikom, likovnom umjetnošću. Sporadično, nastavnica je koristila francuski jezik pospješujući komunikaciju i uspostavljajući dobru radnu atmosferu. Korišćenjem tableta, bržim tempom, prezentovala je pojmove (odjevni predmeti), sugerišući odgovore učenicima/cama upotrebom slika i vještom gestikulacijom. Proces sticanja i provjere znanja je realizovan nizom zanimljivih aktivnosti: nastavnim listićem kroz prepoznavanje, imenovanje i bojanje istih; igrom memorije u paru; opisivanjem dnevnog odijevanja; bojanjem i grupisanjem odjevnih predmeta. Učenici/ce su bili pažljivi/pažljive, zainteresovani/ne za rad i aktivni. Nastavnica je veoma uspješno realizovala sadržajnu dinamiku nastavnog procesa sa izuzetnim pedagoškim taktom i umijećem u pristupu učenicima/cama o čemu naročito svjedoči konstantna nastavnička pažnja i motivisanje za rad pasivne i povučene učenice koja je s drugog govornog područja, a koja ne govori dobro ni francuski ni crnogorski jezik.

U **VI, VII razredu** (kombinovano) učenici/ce su postavljali/le i odgovarali/le na pitanja o prostorijama u kući (dnevna soba, spavaća soba, trpezarija, kuhinja, kupatilo...) i namještaju, pravilno upotrebljavajući prostorne prijedloge (*na, u, ispod, iznad...*) u

različitim rečeničnim konstrukcijama. U uvodnom dijelu časa, učenici/ce su zajedno sa nastavnicom ponavljali riječi vezane za predmete u kući, koje je nastavnica zapisivala na tabli i vizualizovala koristeći udžbenik. Povezivanjem riječi sa predmetima na slici, učenici/ce su uvježbavali naučeno, nadmećući se u pogađanju i opisivanju prostorija, što su pisanom formom potkrijepili/le aktivno koristeći vokabular s naglaskom na vještini korišćenja glagola i slaganja imenica i pridjeva u rodu i broju. Drugi dio časa je fokusiran na savladavanje pravila upotrebe prostornih prijedloga i vježbe iz udžbenika. Nastavnica je kontrolisala rad učenika/ca, korigovala greške u verbalnom izrazu, sugerisala ispravke, podsjećala ih na pregled zapisa u svesci. Na primjer, učeniku VII razreda iščitavala je pitanja i odgovore koje je učenik napisao u ulozi novinara-reportera pripremajući ga za najavljeni izlet Botaničkoj bašti. Stručno i strpljivo je diferencirala semantičke finese u odnosu na učenikove primjere (zanimljiv/zainteresovan; zaobilaziti/obilaziti), dok je učenicima/cama VI razreda uz semantičku objašnjavala i funkcionalnu razliku između riječi dvorište, bašta/hodnik, predsohle. Nastavnica je minutažom veoma uspješno predvidjela izbalansiran angažman u oba razreda kroz naglašene etape direktnog/indirektnog rada. "Mali" čas je imao faze, a aktivnosti učenika/ca VI, VII razreda u kombinaciji bilo je moguće ispratiti kroz obje metodičke forme.

Preporuke:

- Razmotriti mogućnost da se kao osnovno ili pomoćno nastavno sredstvo koriste udžbenici crnogorskog jezika za strance (nivo A1, A2, B1, B2); priručnici za nastavnike (A1, A2, B1, B2); radne sveske (A1, A2, B1, B2) u izdanju Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva.
- Koristiti udžbeničke komplete za nastavni predmet Crnogorski jezik kao nematernji za osnovnu (I-IX) i srednju školu (I-IV) koji sadrže udžbenik, radnu svesku, priručnik za nastavnike (osim rječnika), koji redovno koriste i prate učenici/ce za nastavu na albanskom jeziku.

U Francuskoj evropskoj školi **IX razred** čini četvoro učenika/ca. Na posjećenom času bile su prisutne dvije učenice. Čas je bio strukturiran i usklađen sa didaktičko-metodičkim zahtjevima. Nastavnik je stvarao podsticajan ambijent za širi dijalog. U uvodnom dijelu časa samostalno se osvrnuo na prethodno stečena znanja iz književnosti moderne i Balzakovu "Ljudsku komediju", podsjećajući učenice na društvenoistorijski kontekst, uslovljenost tematike, najznačajnija djela i njihov uticaj na nastanak i razvoj evropske književnosti, sadržaj romana. Sporadično je podsticao interakciju, težište rada postepeno usmjeravao na učenice. Primijenio je interdisciplinarni pristup i polivalentni metodički postupak prilagođen njihovim individualnim potrebama i razvojnim karakteristikama s akcentom na aktivno učenje, pokrenuo njihove stvaralačke i intelektualne potencijale. Osposobio ih je za istraživanje, problemsko učenje, samostalan rad i elaboriranje

istraženih podataka. Učenice su imale knjigu, pratile tekst u skladu sa nastavnikovim zahtjevima o epiloškoj granici romana "Čiča Gorio" Onore de Balzaka. Učenica je istraživački čitala tekst na francuskom jeziku. Čitanje je lokalizovano s naglaskom na dublje razumijevanje kroz analizu romana iz različitih perspektiva (struktura, likovi, tragična krivica, kreativni podsticaj). Nastavnik je korigovao njen verbalni izraz. Potom je izražajno pročitao isti na crnogorskom jeziku, fokusirajući se na likove, prostorne odrednice romana (Pariz, groblje Per Lešez), tradicionalnu latinsku misu (Liber de Profundis), ulogu pripovjedača. Jedna učenica je s drugog govornog područja, ne vlada dovoljno ni francuskim ni crnogorskim jezikom, pa joj je nastavnik omogućio da svoj čitalački doživljaj likovno izrazi. Uz konstantnu stručnu i pedagošku podršku nastavnika, učenice su prepoznavale univerzalne teme i poruke, argumentovale ih koristeći tekst, zaključivale o suštinskim vrijednostima pročitano dovodeći u vezu sa savremenim životom. U završnici, na nastavnom listiću, primijenjen je trokraki pristup (rasa, sredina, trenutak) kontekstualnom proučavanju umjetničkog djela (Ipolit Ten: "Francuski realizam"). PPt prezentacijom, učenica je izvršila pregled i sistematizaciju nastavnog sadržaja, što je istovremeno bila priprema za eksternu provjeru znanja. Nastavnik je sve vrijeme davao povratne informacije o tekućem zalaganju učenica. Ishodi učenja su veoma uspješno realizovani.

Na svim posjećenim časovima je bilo evidentno međusobno poštovanje i saradnička atmosfera. Nastava je uglavnom prilagođena individualnim potrebama i razvojnim karakteristikama učenika/ca što je potvrđeno jasnim instrukcijama, pitanjima i objašnjenjima nastavnika/ca metodički utemeljenim. Aktivnosti učenja su bile usmjerene na ostvarivanje ishoda učenja.

Standard A.1.3.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.
-----------------	---

Obrazloženje:

Ocjenjivanje se realizuje po klasifikacionim periodima (tri klasifikaciona perioda) uz komentare nastavnika/ca u PRNOTU, a to je sajt Ministarstva prosvjete Francuske koji je isti i u Francuskoj i u Crnoj Gori. Kriterijumi ocjenjivanja su utvrđeni Nacionalnim programom. Nastavnici/ce su u obavezi da ocjenjuju opisno i po boji: svijetlozelena (dobro), tamnozeleno (vrlo dobro), žuta (dovoljan) i crvena (nedovoljan) ocjenjuju učenike/ce, redovno prate i vrednuju postignuća učenika/ca. Ukoliko nastavnik/ca učenika/cu ocijeni crvenom bojom ("alarm"), roditelj je u obavezi da dođe na sastanak sa nastavnikom/nastavnicom. Nakon ocjenjivanja organizuju se sastanci na kojima su nastavnici/nastavnice u obavezi da prisustvuju i da na tim sastancima svakog učenika/cu ponaosob prokomentarišu u smislu njegovog/njenog odnosa prema nastavnom

predmetu, ponašanje, disciplinu, postignuća. Takozvani "ekstra klas" su aktivnosti koje se kreiraju u skladu sa potrebama učenika/ca kao dodatna pomoć u radu nastavnika/ca i učenika/ca. Uključuju se asistenti/asistentkinje i volonteri/volonterke. To procjenjuje nastavnik/ca, šalje prijedlog direktorki, a direktorka roditeljima. Polumatura i matura se polažu eksterno. PPT prezentacija neke tematske oblasti je ključ eksterne provjere znanja učenika/ca, ali je to istovremeno provjera kvaliteta rada nastavnika/ce koji/koja mu je/joj je predavao/la u prethodnom periodu.

Preporuke:

Prosvjetna nadzornica: Rabija Šarkinović

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjećena odjeljenja: II, VI

Broj posjećenih časova: 2

1.2.2. Engleski jezik

(naziv obrazovnog programa)

Standard A.1.1.	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.
-----------------	--

Obrazloženje:

Godišnje planiranje zasnovano je na globalnim ishodima francuskih internacionalnih školskih standarda i razrađeno je po nivoima koji odgovaraju godinama učenika/ca.

Preporuke:

Standard A.1.2.	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.
-----------------	---

Obrazloženje:

Nastavu engleskog jezika, u svim razredima Škole, realizuje jedna nastavnica. Posjećena su dva časa, jedan u drugom i jedan u šestom razredu. Časovi traju po 60 minuta.

Uvodni dio posjećenih časova je imao motivacionu funkciju. Učenici/ce VI razreda su za domaći zadatak imali/le da prezentuju po dvije vijesti koje su njima bile najinteresantnije, jednu iz svijeta i jednu iz Crne Gore. Učenici/ce su davali/le veoma suvisle komentare na izdvojene vijesti i pokazali/le visok stepen samostalnosti u zaključivanju i kritičkom promišljanju. Nastavnica je demonstrirala fleksibilnost u radu, prilagođavajući se tempu i potrebama učenika/ca, naročito u II razredu. Nastavničin odnos sa učenicima/cama, posebno nižeg uzrasta, pun je bio razumijevanja i taktičnosti. U prilog ovoj tvrdnji navodimo situaciju na početku časa kad je učenica jela jabuku. Nastavnica je to iskoristila da na tabli zapiše poznatu izreku „Jedna jabuka na dan, doktor iz kuće van“, i pita učenike/ce za njeno značenje. Učenici/ce su iskazivali/le svoje mišljenje o tome i pokazali/le da razumiju izreku.

U daljem toku časa, u II razredu, učenici/ce su kroz niz aktivnosti obnavljali/le, usvajali/le i uvježbavali/le vokabular vezan za djelove tijela: putem fleš kartica ili pokazivanjem i imenovanjem, povezivanjem crteža i riječi, zapisivanjem diktiranih rečenica, rješavanjem zadataka na radnom listiću koristeći konstrukciju have/has got. Čas je zaokružen rekapitulacijom usvojenog sadržaja.

U odjeljenju VI razreda učenici/ce su obnavljali/le i uvježbavali/le upotrebu pridjeva i priloga u datim primjerima rečenica, prepoznavali/le ih u tekstu, odgovarali/le na pitanja poslije odslušanog teksta, pisali/le svoje primjere rečenica na tabli, analizirali/le ih i izveli/le zaključke o tome što su naučili/le o pridjevima i prilogima.

Na posjećenim časovima nastavnica je koristila raznovrsne metode i oblike rada. Upotreba različitih nastavnih sredstava je svrsishodna i doprinosi boljem razumijevanju sadržaja. Poseban akcenat se stavlja na povezivanje gradiva sa svakodnevnim životnim situacijama. Učionice su opremljene potrebnim sredstvima i raznovrsnim materijalima i predstavljaju vrlo podsticajan ambijent za boravak i učenje. Časovi su zaokruženi u metodičku cjelinu na veoma uspješan način.

Preporuke:

Standard A.1.3.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.
-----------------	---

Obrazloženje:

Ocjenjivanje učenika/ca realizuje se u skladu sa međunarodnim standardima.

Preporuke:

Prosvjetna nadzornica: Nada Maras

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: VI, VII/ VIII, IX kombinovano

Broj posjećenih časova: 2

1.2.3. Geografija

(naziv obrazovnog programa)

Standard A.1.1.	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.
-----------------	--

Obrazloženje:

Godišnje planiranje je jedinstveno i zasnovano je na francuskom obrazovnom sistemu. Godišnji plan rada se školama dostavlja tokom septembra, a nastavnici/ce ga kreiraju po mjesecima i prilagođavaju uzrastu i potrebama učenika/ca.

Preporuke:

Standard A.1.2.	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.
-----------------	---

Obrazloženje:

Sadržaji nastavnog predmeta odnose se na istoriju i geografiju, dva nastavna predmeta koja imaju poseban građanski i kulturološki značaj. Bave se zajedničkim temama i pojmovima, ali se razlikuju po predmetu proučavanja - vremenu i prostoru i načinima na koje ih analiziraju.

Posjećeni su časovi u VI,VII i VIII,IX razredu (kombinovano). Časovi su strukturirani po metodičkim principima, sa jasno diferenciranim etapama časa. Primjenjivan je frontalni, grupni i individualni oblik rada. Na časovima nastavnici su uporedo radili sa učenicima/cama različitog uzrasta/razreda. Učenicima/cama su postavljani različiti zadaci, u skladu sa planom časa. Učenici/ce su individualno rješavali/le zadatke, odgovarali/le na pitanja nastavnika koja su podsticala kritičko promišljanje, koristeći internet istraživali/le su geografske prostore teške za život (Bolivija, Tanzanija, Brazil),

komentarisali /le slajdove, upoređivali/le grafikone. Na jednom od časova dva učenika su igrali igru uloga na temu kolonijalizma sa ciljem razumijevanja njegove složenosti. Dio učenika (dvije učenice, VII razreda) poslat je u biblioteku da radi test.

Učenici/ce su bili motivisani i slobodni da iskažu svoj stav, da kritički promišljaju i razmjenjuju mišljenja. Nastavnici su kontrolisali rad učenika/ca, davali određena uputstva i instrukcije. Nastavnici su izborom različitih aktivnosti učenika/ca uspješno realizovali časove.

Prostor je uredan i predstavlja sazajno i estetski podsticajan ambijent za učenje.

Preporuke:

Standard A.1.3.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.
-----------------	---

Obrazloženje:

Ocjenjivanje učenika/ca realizuje se u skladu sa francuskim sistemom ocjenjivanja. Ocjenjivanje je opisno u dva klasifikaciona perioda.

Preporuke:

Prosvjetna nadzornica: Dragana Bušković	
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1	
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1	
Posjećena odjeljenja: VI,VII /I,II (kombinovano)	
Broj posjećenih časova: 2	
1.2.4. Fizika i hemija; Prirodne nauke	
(naziv obrazovnog programa)	

Standard A.1.1.	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.
-----------------	--

Obrazloženje:

Nastavnica ima godišnje planove rada za oblast prirodnih nauka, hemiju i fiziku. Redovno se priprema za nastavu. Pisane pripreme su date na uvid. Nastavnica daje inicijativu za nabavku potrebnih nastavnih sredstava, didaktičkog materijala i formiranje laboratorije.

Preporuke:

Standard A.1.2.	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.
-----------------	---

Obrazloženje:

Struktura posjećenog časa prirodnih nauka je u skladu sa didaktičko-metodičkim zahtjevima. Na jasan način su diferencirane etape časa. Vremensko trajanje časa je 1 sat. U uvodnom dijelu časa nastavnica je postavljanjem pitanja uz vizuelni prikaz tematike na elektronskoj tabli, obnovila nastavne sadržaje potrebne za rad i usvajanje novih ishoda učenja. U glavnom dijelu časa, putem prezentacije i video materijala, objašnjeni su sadržaji definisani ishodima učenja. Na kraju časa je provjerena ostvarenost ishoda učenja. Na času je bila dominantna dijaloška metoda; frontalni i individualni oblik rada. Instrukcije, pitanja i objašnjenja nastavnice su jasna, zasnovana na poznavanju struke. Aktivnosti učenja su usmjerene na ostvarivanje ishoda učenja. Nastavu prilagođava individualnim potrebama i razvojnim karakteristikama učenika/ca. Nastavnica usmjerava učenike/ce na razvoj kritičkog mišljenja i istraživačkog duha, ali su učenici/ce u ovim segmentima pokazali blagu pasivnost. Postavlja pitanja koja podstiču učenike/ce na misaone aktivnosti i povezivanje znanja iz oblasti prirodnih nauka. Učenici/ce uglavnom odgovaraju na postavljena pitanja. Ukazuje na primjenjivost znanja u svakodnevnom životu. Škola nema specijalizovane učionice za oblast prirodnih nauka (laboratorije), pa se učenje uglavnom zasniva na korišćenju digitalnih tehnologija i edukativnog materijala koji učenici/ce sami/same izrađuju ili uz pomoć nastavnice. Na časovima vlada dobra pedagoška klima uz međusobno poštovanje i saradnju. U prostorijama Škole nalaze se različiti edukativni panoi sa sadržajima iz oblasti prirodnih nauka.

Na času hemije i fizike prvog (2 učenika) i drugog (1 učenik) razreda, nastava je individualna u skladu sa CNED (Nacionalni centar za učenje na daljinu koji je u sastavu Ministarstva obrazovanja Francuske), gdje nastavnica priprema učenike/ce za polaganje male mature, ali ih ne ocjenjuje, već učenici/ce na kraju polažu test u regionalnim centrima u Beogradu ili Sarajevu.

Preporuke:

Standard A.1.3.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.
-----------------	---

Obrazloženje:

Na nivou Škole postoje tri klasifikaciona perioda, a nastavnica redovno prati i vrednuje postignuća učenika/ca. Kriterijumi ocjenjivanja su utvrđeni Nacionalnim programom. Učenicima/cama i njihovim roditeljima blagovremeno se pruža povratna informacija o postignućima. Učenička postignuća su i opisna. Postignuća se vrednuju na četiri nivoa (crveni - nedovoljno znanje, žuti - početak savladavanja nastavnih sadržaja i dovoljno znanje, svijetlozeleno - dobro savladano i tamnozeleno - vrlo dobro savladano). Na sastancima stručnog aktiva (vijeća), detaljno se razmatra uspjeh svakog učenika/ce pojedinačno. Tim sastancima prisustvuju i učenici/ce, predstavnici/ce odjeljenja. Za učenike/ce koji slabije napreduju u savladavanju nastavnog gradiva, pedagog radi individualni plan podrške koji se realizuje u toku nastave. Kao dodatna pomoć u radu nastavnika/ca i učenika/ca uključeni su asistenti/asistentkinje i volonteri/volonterke.

Preporuke:

Prosvjetni nadzornik: Leon Đuravčaj Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1 Posjećena odjeljenja: VII-1 Broj posjećenih časova: 2
1.2.5. Informatika (Tehnologija) (naziv obrazovnog programa)

Standard A.1.1.	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.
-----------------	--

Obrazloženje:

Godišnje planiranje zasnovano je na globalnim ishodima francuskih internacionalnih školskih standarda i razrađeno je po nivoima koji odgovaraju godinama učenika/ca.

Preporuke:

Standard A.1.2.	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.
-----------------	---

Obrazloženje:

U odjeljenju VII-1 posjećen je blok čas (dva časa) iz predmeta Tehnologija, koncipiran kao integracija sadržaja iz fizike, hemije i informatike. Časovi su bili jasno strukturirani u skladu sa didaktičko-metodičkim zahtjevima. Faze časa bile su povezane u logičnu metodičku cjelinu, sa funkcionalnim rasporedom aktivnosti i optimalnim korišćenjem vremena. U uvodnom dijelu, nastavnica je proširila znanja učenika/ca predstavljajući novih ishoda učenja i kratkom obnovom prethodnih sadržaja, čime je osigurana povezanost sa prethodnim znanjima.

Tokom časa korištena su jasna i konkretna uputstva, pitanja i objašnjenja zasnovana na struci, što je omogućilo učenicima/cama da pravilno razumiju nove pojmove. Uputstva su bila jednostavna, a nova znanja objašnjena su kroz poznate termine. Pojmovi su objašnjeni uz primjere i zadatke koji su bili usklađeni sa stečenim znanjima. Takođe, provodila se provjera razumijevanja kroz traženje povratnih informacija od učenika/ca kako bi se osiguralo da su svi shvatili ključne koncepte.

Zahvaljujući znanju, stručnom pristupu i jasnim objašnjenjima, učenicima/cama je omogućeno da lakše usmjere svoje razmišljanje i postignu dublje razumijevanje, što doprinosi efikasnijem učenju i razvoju kritičkog mišljenja.

Čas je bio usmjeren na aktivno učenje, uz različite metode i oblike rada koji su omogućili učenicima/cama da postignu planirane ishode časa. Aktivnosti su bile raznovrsne, uključujući individualni rad, timsku saradnju i analize podataka, što je podstaklo učenike/ce na dublje razmišljanje. Realizovan je kroz niz pažljivo strukturiranih aktivnosti koje razvijaju samostalnost i aktivnu ulogu učenika/ca: od uvodne rasprave i brainstorminga, preko analize materijala pomoću Excel tabele, do grupnog projektovanja energetske efikasne kuće. Zadaci su postavljeni tako da prate postupnost u složenosti, uz angažman svih učenika/ca, kako bi se postigao visok nivo pažnje i motivacije.

Korišćene su strategije koje podstiču razvoj kritičkog mišljenja, kreativnosti i istraživačkog duha. Učenici/ce su analizirali/le podatke, donosili/le zaključke i diskutovali o svojim rješenjima. Problemska pitanja zahtijevala su obrazlaganje stavova, što je dodatno razvijalo analitičko mišljenje.

Učenici su bili podstaknuti na povezivanje novih saznanja s prethodnim znanjima iz drugih predmeta, kao što su matematika i ekologija, i uočavali su mogućnosti primjene naučenog

u svakodnevnom životu. Pitanja i zadaci motivisali su ih da istraže i povežu različite oblasti znanja.

Tokom realizacije časa, nastavnica je pažljivo pratila rad učenika/ca, prilagođavala zadatke prema njihovim sposobnostima i pružala potrebnu podršku. Zadaci su bili diferencirani, nudeći mogućnosti naprednijim učenicima/cama za dodatne izazove, dok su učenici/ce sa posebnim obrazovnim potrebama imali/le pristup dodatnim materijalima i instrukcijama.

U nastavi su korišćena različita nastavna sredstva, uključujući računare, interaktivnu tablu, Excel tabele i internet izvore, čime su učenici/ce imali/le priliku da primijene tehnologiju u procesu učenja i istraživanja. Izbor sredstava bio je u skladu sa ciljevima časa i metodama rada.

Radna klima u učionici bila je veoma pozitivna – izražena je međusobna saradnja, poštovanje i povjerenje među učenicima/cama. Nastavnica je stvorila atmosferu u kojoj su učenici/ce slobodno iznosili/le svoje stavove, diskutovali i komentarisali odgovore, uz jasno poštovanje pravila ponašanja.

Učionica je bila uredna i funkcionalno opremljena, sa svim potrebnim nastavnim sredstvima i didaktičkim materijalima. Učenici/ce su bili uključeni u organizaciju prostora, čime je dodatno osnažen osjećaj odgovornosti i stvaranja prijatnog ambijenta za rad.

Nastavnica je pokazala visok nivo profesionalnosti i posvećenosti, pažljivo planirajući i uspješno realizujući dvočas, uz jasno vođenje učenika/ca kroz sve faze aktivnosti.

Preporuke:

Standard A.1.3.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.
-----------------	---

Obrazloženje:

Ocjenjivanje učenika/ca realizuje se u skladu sa standardima ocjenjivanja francuskih međunarodnih škola.

Preporuke:

Prosvjetni nadzornik: Dragan Berilažić Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1 Posjećena odjeljenja: III/ VII, VII kombinovano Broj posjećenih časova: 2
1.2.6. Likovna umjetnost (naziv obrazovnog programa)

Standard A.1.1.	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.
-----------------	--

Obrazloženje:

Godišnje planiranje zasnovano je na globalnim ishodima programa i razrađeno je po nivoima koji odgovaraju godinama učenika/ca.

Preporuke:

Standard A.1.2.	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.
-----------------	---

Obrazloženje:

Posmatrani čas u VI,VII razredu (kombinovano) je metodički dobro strukturiran u skladu sa specifičnostima nastavnog plana i planiranim praktičnim aktivnostima učenika/ca. Nastavnica veoma stručno koristi veći dio posmatranog časa kako bi uputila učenike/ce u nove praktične zadatke. Nastavnica koristi internet, PPT prezentaciju i kratke video radove kako bi motivisala učenike/ce na razvijanje ideja i skica za instalacije u prostoru. Za bolje razumijevanje i rješavanje praktičnih zadataka nastavnica, zajedno sa učenicima/cama, detaljno analizira instalacije savremenog umjetnika Yayoi Kusame. Evidentna je veoma dinamična interakcija između nastavnice i učenika/ca. Nastavnica koristi raznovrsne oblike i metode rada, s akcentom na aktivno učenje i u skladu sa individualnim potencijalima učenika/ca. Vidljiv je dobro izražen saradnički odnos i demokratska klima u interpersonalnim odnosima između učenika/ca i nastavnice. Nakon iscrpne tematske analize video radova, učenici/ce po grupama započinju rad na izradi skica za instalacije u prostoru. Rad na realizaciji praktičnih projekata trajaće više sedmica. Učenici/ce koriste raznovrstan likovni materijal.

U III razredu učenici/ce rade pripremu podloge većeg formata, koja je likovno tretirana na veoma kreativan način, za realizaciju praktičnog rada po planiranim aktivnostima. Likovni radovi učenika/ca III razreda su brojni, likovno veoma kreativni i napredni u odnosu na uzrast. Vidljivo je da su učenici/ce, adekvatno uzrastu, na pravilan način savladali određene likovne elemente (kolorit, perspektiva, kompozicija...). Veliki doprinos učenika/ca vidljiv je kroz brojne tematske postavke kojima likovno uređuju školski enterijer. Radni prostor u odjeljenju je veoma kreativno uređen učeničkim praktičnim radovima. Škola, u saradnji sa nastavnicama, obezbjeđuje nephodan likovni materijal i potrebna nastavna sredstva. Vidljiv je veoma interesantan pristup pojedinim likovnim projektima u kojima učenici/ce koriste reciklirani materijal u cilju rješavanja kreativnih likovnih zadataka, čime se kod učenika/ca razvija svijest o održivom razvoju i zaštiti životne sredine. Učenici/ce povezuju znanja i vještine i shvataju važnost njihove primjene u svakodnevnom životu. Standard je ostvaren na veoma visokom nivou.

Preporuke:

Standard A.1.3.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.
-----------------	---

Obrazloženje:

Ocjenjivanje učenika/ca realizuje se u skladu sa međunarodnim standardima.

Preporuke:

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1 Posjećena odjeljenja: VI, VII, VIII, IX kombinovano Broj posjećenih časova: 2
1.2.7. Fizičko vaspitanje (naziv obrazovnog programa)

Standard A.1.1.	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.
-----------------	--

Obrazloženje:

Planiranje je usklađeno sa francuskim školama u regionu i karakteristično je po tome što obuhvata djecu različitog uzrasta. Planiranje je decentralizovano i dominantno prepušteno nastavnicima/cama da u skladu sa uslovima u kojima rade, veličini grupe i njenim karakteristikama (da li su različitog uzrasta), kao i motoričkim sposobnostima učenika/ca odaberu sadržaje koje će realizovati. Plan predviđa i različite oblike podrške učenicima/cama kroz vannastavne aktivnosti. Nijesu stavljene na uvid neposredne pripreme za čas, ali nastavnica tvrdi da ih posjeduje u elektronskoj formi. Na kraju nastavne godine vrši se osvrt na realizaciju.

Preporuke:

Standard A.1.2.	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.
-----------------	---

Obrazloženje:

Nastava se realizuje u suterenu, prostoru namijenjenom za podzemni parking. Prostor je neuslovan i nebezbedan. U njemu je teško realizovati programom predviđene aktivnosti. Posjeđeni čas je realizovan sa učenicima/cama različitog uzrasta, pa samim tim i različitim funkcionalnih sposobnosti. Mlada nastavnica je i pored toga uspjela da animira sve učenike/ce i da u takvom prostoru realizuje smislene aktivnosti usklađene sa didaktičko-metodičkim zahtjevima. Nastavnica daje jasne instrukcije i nastavni proces usmjerava ka realizaciji postavljenih, prilično redukovanih ciljeva. Nastavnica uglavnom koristi raznovrsne metode i oblike rada, s akcentom na aktivno učenje, a u skladu sa grupnim potrebama učenika/ca jer je nastavu teško individualizirati kada su učenici/ce različite dobi. Nastava je djelimično usmjerena ka razvoju kritičkog mišljenja i kreativnosti učenika/ca. U kreiranim situacijama povezuje se znanje iz različitih predmeta. Učenje je organizovano tako da se djelimično uvažavaju razlike u saznavnom, afektivnom, socijalnom i psihomotornom potencijalu učenika/ca. U nastavi se koriste dostupna nastavna sredstva. Nastavnica stvara podsticajnu klimu u odjeljenju razvijanjem međusobnog povjerenja, poštovanja i saradnje.

Preporuke:

Standard A.1.3.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.
-----------------	---

Obrazloženje:

Učenici/ce su upoznati sa načinom vrednovanja njihovog rada. Njihova postignuća se uglavnom prate i vrednuju. Učenici/ce dobijaju blagovremene povratne informacije o svojim postignućima. Utvrđeni način vrednovanja učeničkih postignuća se primjenjuje. Učenici/ce dobijaju podršku u skladu sa svojim postignućima.

Preporuke:

2. UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE USTANOVOM

Prosvjetna nadzornica: Nada Maras

Standard 2.1.	Planiranje i programiranje rada u funkciji je unapređivanja rada škole.
---------------	---

Obrazloženje:

Škola radi po programu po kojem rade sve francuske škole. Agencija za francusko obrazovanje pod pokroviteljstvom Ministarstva obrazovanja i Ministarstva spoljnjih poslova školama daje licencu. Sve francuske škole su u obavezi da izrađuju tzv. Projekat škole sa ključnim pravcima razvoja, za period od 3 do 5 godina, a po odobrenju navedene Agencije. U izradi Projekta učestvuju svi zaposleni/zaposlene i roditelji. Projekat usvaja Školski savjet, a čine ga svi zaposleni/zaposlene, uprava i predstavnici roditelja svih odjeljenja. U toku je proces usvajanja Projekta za narednu školsku godinu. U prethodnom periodu pravci razvoja sa navedenim aktivnostima, odnosili su se na promociju Škole i promociju višejezičnosti. Za naredni period od 2025 – 2028. godine, ključni pravci razvoja odnose se na dobijanje zvanja „Eko-škola“, povezivanje obrazovnog puta od vrtića do gimnazije, kvalitet međuljudskih odnosa, odnosno suživot svih učesnika/ca u procesu učenja: učenici/ce-roditelji-zaposleni/zaposlene.

Preporuke:

Standard 2.2.	Direktor efikasno organizuje rad i upravlja procesima obrazovno-vaspitnog rada u školi.
---------------	---

Obrazloženje:

Neposrednim uvidom u školsku dokumentaciju, kao i na osnovu dobijenih rezultata sprovedene ankete za nastavnike/ce, može se zaključiti da je u Školi uspostavljena optimalna organizacija rada u kojoj su jasno definisane uloge i odgovornosti zaposlenih. Sa ovom konstatacijom u potpunosti se složilo 65% nastavnika/ca, djelimično 36%, dok se 9% (1 nastavnik) izjasnio da ne zna. Da u Školi vlada radna atmosfera (ili disciplina) i odgovornost zaposlenih, u potpunosti se složilo 82% nastavnika/ca i djelimično 18% (2 nastavnika).

Školski savjet je dominantan stručni organ u svim francuskim školama koji usvaja školski Projekat, radi Izvještaj o realizaciji planiranih aktivnosti, planira aktivnosti za naredni period, razmatra inicijative roditelja za svakodnevni život u Školi i dr. Sastaje se 3-5 puta tokom godine.

Škola nema odjeljenjska vijeća i stručne aktive. Formirana su 3 vijeća obrazovnih ciklusa (I, II, III) za vrtić, drugi i treći razred i treći do šestog razreda. Urađeni su planovi rada. Formirane su komisije za: marketing, eko-školu, kulturu. Direktorica organizuje i prati njihov rad.

Uslovi za realizaciju obrazovno-vaspitnog rada su uglavnom dobri, s obzirom na broj učenika/ca (91). Po izjavi direktorice uslovi se poboljšavaju iz godine u godinu. Škola je opremljena digitalnom opremom, sportskom opremom i potrebnim materijalom.

Direktorica stvara saradničku i konstruktivnu komunikaciju sa zaposlenima. Po njenoj izjavi na komunikaciji treba i dalje raditi, s obzirom na to da su zaposleni/zaposlene iz različitih kulturoloških sredina. Dogovorom i u skladu sa mogućnostima, uvažavaju se mišljenja nastavnika/ca.

Sa tvrdnjom da direktor stvara uslove, organizuje i prati rad timova i komisija, potpuno se složilo 82% nastavnika/ca, djelimično 18%. Timovi /komisije imaju planove rada sa zaduženjima i redovno rade izvještaje o realizovanim aktivnostima.

Na tvrdnju da u Školi postoje uslovi za realizaciju savremene nastave, u potpunosti se složilo 73% nastavnika/ca, djelimično 18%, dok se 9% (1 nastavnik) izjasnilo da ne zna. Da direktor obezbjeđuje uslove za kvalitetnu realizaciju obrazovno-vaspitnog rada, potpuno se složilo 91% nastavnika/ca, djelimično 9% (1 nastavnik). Da u Školi vlada saradnička i konstruktivna komunikacija, uvažavaju se mišljenja i inicijative zaposlenih, potpuno se složilo 55% nastavnika/ca, djelimično 45%. Da su zadovoljni organizacijom i upravljanjem Školom, u potpunosti se složilo 81% roditelja, djelimično 19%, a nije bilo roditelja koji su iskazali neslaganje sa navedenom tvrdnjom.

Preporuke:

Standard 2.3.**Direktor obezbjeđuje efikasno osiguranje kvaliteta nastave i učenja.****Obrazloženje:**

Direktorica redovno hospituje časove i na osnovu analiza, predlažu se mjere za unapređenje, odnosno potrebne obuke. Protokoli se ne koriste, ali na Nastavničkom vijeću definisani su kriterijumi za realizaciju časa. Poseban je uvid u kvalitet rada nastavnika/ca nakon realizovanih obuka. U svim francuskim školama kvalitet rada nastavnika/ca procjenjuje inspektor/ka i pedagoški savjetnik/ca iz regionalnog centra (Agencija). Pedagog/pedagoškinja u pedagoškom smislu ne daje smjernice nastavnicima/cama, već se bavi organizacijom školskog života. Njegova/njena je važna uloga u uspostavljanju kvalitetnog odnosa na relaciji učenik/ca-roditelj-nastavnik/ca, uvid u ponašanje učenika/ca i saradnja sa roditeljima.

Zaposleni/zaposlene i učenici/ce su upoznati sa Kućnim redom. Svi su u obavezi da ga potpišu, kao i roditelji koje na to obavezuje i ugovor sa Školom. Sa tvrdnjom da se u Školi vodi računa da li se poštuje Kućni red škole i pravila ponašanja, u potpunosti se složilo 37% učenika/ca, djelimično 44%, dok se 19% izjasnilo da ne zna. U cilju poboljšanja kvaliteta rada Škole, svi zaposleni/zaposlene jednom u toku godine popunjavaju ankete koje se prezentuju Školskom savjetu. Obavlja se individualni razgovor sa nastavnicima/cama i roditeljima i nakon toga se preduzimaju aktivnosti u cilju poboljšanja.

Direktorica koordinira i podstiče korišćenje podataka (rezultati učenika/ca, situacije na času, projekti koje nastavnici/ce realizuju...) za praćenje i poboljšanje kvaliteta nastave i ukupnog rada Škole. Prati se ostvarenost standarda kompetencija za nastavnike/ce. U francuskim školama nastavu izvode i nastavnici/ce koji ne posjeduju diplomu, ali imaju sertifikat, odnosno preporuke za rad dobijene od strane inspekcije i Ministarstva obrazovanja. U Školi rade i nastavnici/ce sa lokalnog područja, koji/koje nemaju iskustvo francuskog obrazovnog sistema, ali se njihov rad prati i obezbjeđuje im se obuka u različitim evropskim centrima.

Preporuke:**Standard 2.4.****Direktor stvara podsticajno okruženje za učenje, profesionalni razvoj i napredovanje zaposlenih.****Obrazloženje:**

Direktorica učestvuje u profesionalnom razvoju zaposlenih. Formiran je Tim za profesionalne obuke. Nastavnici/ce sa spiska obuka biraju svoje potrebe, koje Agencija odobrava ili ne.

Direktorici i Upravi Škole (za sve francuske škole u regiji) omogućena je profesionalna obuka. Direktorima/direktoricama se najčešće organizuje pedagoška obuka, a upravi za potrebe administracije.

Direktorica prati efekte svih oblika profesionalnog razvoja.

Na anketnu tvrdnju da se u Školi planira, podstiče i prati profesionalni razvoj, na osnovu evaluacije i samoevaluacije, potpuno se složilo 64% nastavnika/ca, djelimično 27%, dok se 1 nastavnik (9%) nije složio sa navedenom tvrdnjom.

Motivacija nastavnika/ca je lična, a direktorica ih dodatno motiviše putem različitih projekata koji se tokom godine realizuju u Školi.

Direktorica je uglavnom obezbijedila prijatnu i sigurnu sredinu za učenje. Sa tvrdnjom da se u Školi osjećaju sigurno, potpuno se slaže 37% učenika/ca, djelimično 38%, ne slaže se 25% učenika/ca. Da se u Školi osjećaju prijatno, potpuno se slaže 6% učenika/ca (1 učenik), često 38%, ponekad 50%, a nikad 6%.

Na tvrdnju da imaju dobru saradnju i komunikaciju sa direktorkom Škole, potpuno se složilo 87% anketiranih roditelja, djelimično 13%. Da direktorka unapređuje kvalitet rada Škole, potpuno se složilo 84% roditelja, djelimično 16%, nije se složilo 15%, a 3% (1 roditelj) se izjasnilo da ne zna.

Preporuke:

Istražiti razloge kvantitativnih pokazatelja dobijenih anketiranih učenika/ca, nastavnika/ca i roditelja u vezi sa pojedinim konstatacijama i preduzimati odgovarajuće mjere za njihovo suzbijanje.

3. ETOS ŠKOLE

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić

Standard 3.1.	Međusobni odnosi učenika i zaposlenih zasnovani su na povjerenju i na poštovanju pravila.
---------------	---

Obrazloženje:

Zaposleni/zaposlene i učenici/ce se uglavnom ponašaju odgovorno, u skladu sa Kućnim redom i usaglašenim pravilima. Škola obezbjeđuje ravnopravne uslove kojima se, uglavnom, omogućava svima u Školi optimalan razvoj njihovih potencijala. Zaposleni/zaposlene u Školi odnose se prema učenicima/cama, roditeljima i

kolegama/koleginicama jednako i bez predrasuda u odnosu na njihov socijalni status, vjersku, nacionalnu i polnu pripadnost, što je veoma važno, jer Školu pohađaju učenici/ce iz različitih zemalja (Francuzi, Ukrajinci, Rusi, Crnogorci i drugi). Po riječima glavnog pedagoškog menadžera, nema povlašćenih pojedinaca u grupi i svi se ponašaju odgovorno i u skladu sa Kućnim redom. Kućni red se usvaja svake godine nanovo, uz osvrt na realizaciju iz prethodnog perioda. U njegovom kreiranju učestvuju učenici/ce, zaposleni/zaposlene i roditelji, tako da se u Školi dosljedno promovišu principi jednakosti, poštovanja i različitosti.

Preporuke:

Standard 3.2.	Škola je obezbijedila sistematičnu zaštitu učenika od nasilja.
---------------	--

Obrazloženje:

U Školi su razvijeni različiti mehanizmi za sprečavanje nasilnog ponašanja, kao i drugih oblika rizičnog ponašanja. Najrasprostranjeniji mehanizam je „Protokol o bezbjednosti učenika/ca“, koji se sprovodi u svim francuskim školama. Zahvaljujući ovom Protokolu, po riječima glavnog menadžera, svi oblici diskriminatornog ponašanja se dosljedno rješavaju i do sada, izuzimajući povremene izlive verbalne agresije, nije bilo značajnih problema. Tim za rješavanje konflikata blagovremeno i preventivno reaguje suzbijajući eskalaciju. Škola organizuje i različite aktivnosti za roditelje, učenike/ce i nastavnike/ce u cilju prevencije nasilja. Tokom nadzora upoznali smo rukovodstvo Škole sa rezultatima ankete koja je sprovedena i kroz koju smo ustanovili da jedan broj učenika/ca (8 od 16) Školu ne percipira kao mjesto gdje se osjeća prijatno. Takođe, značajan broj učenika (6 od 16) smatra da se Kućni red djelimično poštuje. Kada je u pitanju povjerenje i sloboda da se obrate stručnim saradnicima za savjet i podršku 5 od 16 učenika/ca nemaju povjerenje i slobodu za tu vrstu komunikacije. Ovakvu percepciju menadžment dominantno objašnjava velikim kulturološkim razlikama među učenicima/cama (različito etničko, jezičko i vjersko porijeklo; nedovoljno jezičko razumijevanje zbog različitog maternjeg jezika i sl.). Treba istaći i to da je percepcija roditelja i učenika/ca iskazana kroz anketu, da Škola vodi brigu o bezbjednosti učenika/ca.

Preporuke:

Standard 3.3.	U školi je razvijena saradnja i promocija rezultata na svim nivoima.
---------------	--

Obrazloženje:

Škola podstiče aktivno funkcionisanje Učeničkog parlamenta i njegovo uključivanje u razmatranje pitanja važnih za učenike/ce. Učenički parlament čine delegati (predstavnici svih odjeljenja) i povremeno se okupljaju da na sjednicama prodiskutuju o svojim pravima i obavezama. Takođe, na sjednicama ovog organa se pokreću inicijative vezane za organizaciju i realizaciju školskih aktivnosti. Interesantno je napomenuti da Škola stavlja fokus na ekologiju, pa je organizovano i Ekološko društvo u kojem učenici/ce, kao ekodelegati, predstavljaju svoja odjeljenja. Škola ima razvijenu saradnju sa roditeljima koji su organizovani u Školskom savjetu. Savjet sačinjavaju roditelji, predstavnici svih odjeljenja, a zasijeda najmanje tri puta godišnje. Zaključci sa sjednica Školskog savjeta dostavljaju se Upravnom odboru i rukovodstvu na njihovu operacionalizaciju, a implementiraju se kroz svakodnevni život Škole. Stalna tačka dnevnog reda ovog Savjeta je bezbjednost učenika/ca. Saradnja sa lokalnom zajednicom nije na zavidnom nivou. Bilo je pokušaja da se uspostavi saradnja sa obližnjom Osnovnom školom „Branko Božović“, ali je sve ostalo na razmjeni ideja koje nijesu zaživjele u praksi. Menadžment Škole je rekao da će im saradnja sa lokalnom zajednicom biti jedan od prioriteta u budućem radu. Škola promoviše ostvarene rezultate rada, znanje i vještine učenika/ca i zaposlenih. Naročito je angažovana prilikom godišnjeg susreta francuskih škola u regionu. Na tom skupu promovišu se školska postignuća, razmjenjuju iskustva, realizuju se učenička sportska takmičenja i sl. Učenička postignuća promovišu se i kroz raznovrsnu ponudu vannastavnih aktivnosti, među kojima je veoma uspješna Ragbi sekcija, koju pohađa značajan broj učenika/ca od najnižeg uzrasta do najstarijeg.

Preporuke:

4. PODRŠKA UČENICIMA

Prosvjetna nadzornica: mr Irena Ivanović

Standard 4.1.	U školi se učenicima pruža podrška u vaspitanju i učenju.
---------------	---

Obrazloženje:

Francuska evropska škola u Podgorici, otvara vrata evropske i međunarodne kulture i priprema učenike/ce za buduće građane/građanke Evrope i svijeta. Nastava se izvodi po francuskom obrazovnom programu priznatom širom svijeta, a svi programi su usklađeni sa programom francuskog Ministarstva obrazovanja. Francuska evropska škola (osnovna) je dio svjetske mreže poznate kao Agencija za francusku nastavu u inostranstvu (AEFE) koja broji više od 500 škola u 138 zemalja, među kojima je i Crna Gora. Uz redovnu nastavu u određenoj grupi ili razredu, djeca koja ne govore dobro francuski prate časove francuskog jezika koji su u skladu sa njihovim mogućnostima i napretkom. To su časovi tzv. CLIN (grupa početnika) ili CRI (časovi naknadnog obrazovanja) u osnovnoj školi, a organizuju se da bi se djeca lakše uklopila u društvo, prilagodila okolini i stekla znanja neophodna za napredak u svim sferama školskog sistema i života. Lingvistički program EFEP-a počiva na ranom i svakodnevnom učenju francuskog, engleskog i crnogorskog jezika. Škola je otvorena za sve porodice, crnogorske i strane, koje djeci nude visokokvalitetno međunarodno obrazovanje priznato širom svijeta. Prije početka školske godine Škola za nefrankofone učenike/ce organizuje intenzivne kurseve francuskog jezika kako bi mogli da se integrišu u razred koji odgovara njihovom uzrastu. Dopunska nastava jezika se izvodi tokom cijele školske godine i prilagođena je školskom rasporedu. U francuskom školskom sistemu školska godina počinje u septembru i završava se u junu, a podijeljena je na tri dijela. Svaki sedam nedjelja učenici/ce imaju raspust od dvije nedjelje. Učenici/ce imaju četiri radna nastavna dana u nedjelji. Francuska evropska škola (osnovna) zahtijeva od učenika/ca redovno pohađanje nastave, a svako odsustvo mora biti dobro opravdano. Postoji školski pravilnik, koji moraju poštovati učenici/ce, nastavnici/ce, ali i roditelji. U pravilniku se nalazi satnica, pravila ponašanja, vrijeme izlaska iz škole po završetku nastave itd. Školski čas traje 60 minuta. Karakteristično je da učenici/ce imaju dvočasovnu pauzu za doručak/ ručak u toku školskog dana. Da u Školi vlada radna atmosfera, saradnička i konstruktivna komunikacija, uvažavaju se mišljenja i inicijative zaposlenih, u potpunosti se slaže 55% nastavnika/ca; djelimično se slaže 45%. Roditelji su zadovoljni kako se nastavnici/ce odnose prema učenicima/cama u potpunosti se slaže 94%, djelimično se slaže njih 6%, a uključeni su u različite aktivnosti u školi (radionice u vezi sa suzbijanjem nasilja u školi, narkomanije, alkoholizma ...) u potpunosti se slaže 45%, djelimično se slaže 26%, ne zna 23%, ne slaže se 6% anketiranih roditelja. Škola je razvila mehanizme podrške učenicima/cama radom kroz radionice, što je osnovni princip francuskog obrazovanja. Na primjer, u II ciklusu (po francuskom obrazovnom sistemu to je od 1. do 4. razreda) razrađuje se čitanje, izdvaja tema kojoj učenici/ce individualno doprinose različitim kompetencijama. Primjenom postupka „diferencijacije“, ista grupa neće raditi isti zadatak, već se zadaci dijele prema njihovim mogućnostima, potrebama i kompetencijama koje nastavnik/ca uočava u procesu realizacije radionice, te učenike/ce diferencira prema

saznajnim nivoima. Svakog tromjesečja učitelj/učiteljica obavezno osmišljava projekat koji je u fokusu tog tromjesečja. Nastavnici/ce su u obavezi da organizuju dopunski rad sa učenicima/cama koji/koje nijesu savladali/le nastavno gradivo. Planira se 36 časova dopunskog rada, a prioritet imaju učenici/ce koji ne govore francuski jezik. Francuski obrazovni sistem prepoznaje tzv. pomoć u izradi domaćih zadataka koju učenicima/cama pružaju isključivo studenti-volonteri iz Francuske; tzv. „učeničko mentorstvo” koje podrazumijeva angažman učenika/ca sa boljim postignućima koji/koje pružaju pomoć učenicima/cama sa slabijim postignućima. Redovno se organizuje dodatna nastava. Organizuju se izleti na teritoriji grada i van grada. Motivisani su isključivo projektima na nivou Škole: kultura, ekologija, istorijske znamenitosti i sl., ali mogu biti motivisani i projektima u tzv. „geografskoj zoni” u kojoj se nalazi Francuska evropska škola, a to je jedna od kvalitativnih komponenti koja učenike/ce ove Škole posebno preporučuje na bilo kojoj geografskoj tački i uslovljava da su njeni programski sadržaji jednaki. U Školi je razvijen mehanizam inkluzije za jednog učenika III razreda sa poteškoćama u govoru kojemu je u dogovoru sa roditeljima obezbijeđen nastavnik francuskog jezika kao asistent.

Preporuke:

Standard 4.2.	Škola podržava i podstiče cjelovit razvoj učenika.
---------------	--

Obrazloženje:

Nastava je osavremenjena, na časovima se koriste prezentacije, audio i video zapisi, pano i drugi izvori učenja osim udžbenika. Da nastavnici/ce podstiču samostalnost u učenju, u potpunosti se slaže 37% anketiranih učenika/ca, djelimično se slaže 38%, ne zna 25%. Da nastavnici podstiču učenike/ce da slobodno iskazuju svoje mišljenje, stavove i prijedloge u potpunosti se slaže 63%, djelimično se slaže 25%, ne zna 6%, ne slaže se 6% anketiranih učenika/ca. Časovi dopunske/dodatne nastave se održavaju redovno i nastavnici/ce se trude da budu sadržajni i korisni, kao i cjelokupni proces nastave. Na nivou Škole se analizira uključenost učenika/ca u vannastavne aktivnosti i njihov uticaj na postignuća učenika/ca. Škola redovno analizira uspjeh učenika/ca i predlaže mjere za poboljšanje, promovise postignuća učenika/ca i zaposlenih, u potpunosti se slaže 73% nastavnika/ca, djelimično se slaže 27%. Da u Školi vlada radna atmosfera, saradnička i konstruktivna komunikacija, uvažavaju se mišljenja i inicijative zaposlenih, u potpunosti se slaže 55% nastavnika/ca; djelimično se slaže 45%. Uspostavljena je optimalna organizacija rada u kojoj su definisane uloge i odgovornosti zaposlenih, u potpunosti se slaže 55% nastavnika/ca, djelimično se slaže 36%, ne zna 9%. Direktorka i saradnici/ce redovno obavljaju pedagoško-instruktivni rad. Škola nema stručne aktive, ali ukoliko nastavnici/ce procijene da im treba poboljšanje uslova rada i

nabavka nastavnih sredstava i didaktičkog materijala, podnose zahtjev za nabavku. S tim se u potpunosti slaže 55% nastavnika/ca, djelimično 36%, ne zna 9 %. Svi nastavnici/ce (100%) slažu se da im stručno usavršavanje pomaže da uspješnije realizuju nastavni proces. U Školi nema primjera nepoštovanja nastavnika/ca od strane učenika/ca. Razvijeni su mehanizmi za sprečavanje nasilja. Na nivou Škole se analizira uključenost učenika/ca u vannastavne aktivnosti i njihov uticaj na postignuća učenika/ca. Organizuju se različite vannastavne/slobodne aktivnosti u skladu sa potrebama i interesovanjima učenika/ca: Pozorišna radionica, Origamija, kolektivni sportovi, Ragbi, Joga, Strip (crtanje) itd. Kada je u pitanju podrška Škole u profesionalnoj/karijernoj orijentaciji učenika/ca kroz vođenje i savjetovanje u starijim razredima, Škola ne primjenjuje te direktive zbog malog broja učenika/ca i konstantnih migracionih kretanja.

Preporuke:

Pravna pouka:

Shodno članu 11. stav 4. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama („Sl. list Crne Gore“, broj 26/12), na ovaj izvještaj ustanova može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

Vođa tima nadzornika

mr Irena Ivanović

Irena Ivanović

Direktorica

Raba Hodžić

Raba Hodžić

Dostavljeno:

- Francuskoj evropskoj školi (École Française Européenne) u Podgorici
- Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija
- Arhivi Zavoda za školstvo

Izveštaj sačinili:

Rukovoditeljka Tima prosvjetnih nadzornika/ca:

mr Irena Ivanović Irena Ivanović

Ostali/le članovi/ce Tima prosvjetnih nadzornika/ca:

Rabija Šarkinović Rabija Šarkinović

Nada Maras Nada Maras

mr Dragana Bušković mr. Dragana Bušković

Leon Đuravčaji Leon Đuravčaji

Dragan Berilažić Dragan Berilažić

Nermin Hajdarpašić Nermin Hajdarpašić

Nataša Golubović N. Golubović